

Sisäministeriö

Lausunto luonnoksesta valtioneuvoston asetukseksi valtakunnallisten ja alueellisten tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden ja muun pelastustoiminnan johtamisen edellytyksenä olevan erityisvalmiuden kokoamisesta

Sisäministeriön (SM) lausuntopyynnön mukaan ehdotetussa asetuksessa säädettäisiin sellaisten valtakunnallisten ja alueellisten tilanne- ja johtokeskusjärjestelyiden ja muun pelastustoiminnan johtamisen edellytyksenä olevan erityisvalmiuden kokoamisesta yhden tai useamman hyvinvointialueen järjestettäväksi, joiden kokoamista on pidettävä välttämättömänä palvelujen saatavuuden, yhdenmukaisuuden tai laadun turvaamiseksi taikka tehtävien vaativuuden tai niistä johtuvien suurten kustannusten perusteella.

Asetusluonnoksen 2 § mukaan pelastustoimen valtakunnallinen tilanne- ja johtokeskustoiminta sekä muu pelastustoiminnan valtakunnallisen johtamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius kootaan Helsingin kaupungin järjestettäväksi. Sosiaali- ja terveysministeriön (STM) näkemyksen mukaan on tärkeää varmistaa, että tämä pelastustoimen johtamisjärjestelmä kytketään toimimaan tarvittaessa yhdessä sosiaali- ja terveydenhuollon valtakunnallisen järjestelmän kanssa. Sosiaali- ja terveysministeriö muodostaa yhteistyössä valmiuskeskusten kanssa valtakunnallisen sosiaali- ja terveydenhuollon tilannekuvan (laki sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä 51§).

Asetusluonnoksen 3 § mukaan pelastustoimen alueellinen tilanne- ja johtokeskustoiminta sekä muu pelastustoiminnan alueellisen johtamisen edellytyksenä oleva erityisvalmius kootaan niiden viiden hyvinvointialueen järjestettäväksi, joiden alueella sijaitsee sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 34 §:ssä tarkoitettu yliopistollinen sairaala. STM:n näkemyksen mukaan tämä esitetty alueellinen järjestely sopii hyvin yhteen sosiaali- ja terveydenhuollon viiden valmiuskeskuksen rakenteen kanssa, ja tarvittava tietojen jakaminen yhteistoiminnassa niiden kanssa on tärkeää varmistaa.

Asetuksen muistiolounnoksessa todetaan, että pelastuslain 34 §:n 3 momentin mukaan pelastustoiminnan yhteistyön järjestämisestä vastaavan pelastuslaitoksen pelastusviranomaisen yhteistyöalueella ottaa tilanteen johtaaksensa, jos se on välttämätöntä yhteistyöalueen puitteissa tapahtuvan pelastustoiminnan yhteensovittamiseksi. Lisäksi pelastuslain 34 §:n 4 momentin mukaan sisäministeriön pelastusviranomaisen voi ottaa tilanteen johtaaksensa, jos se on välttämätöntä tarvittavien valtakunnallisten järjestelyjen, onnettomuuden laadun tai laajuuden takia. STM kiinnittää huomiota siihen, että tulisiko kyseisessä asetuksessa tarkentaa, missä tilanteissa edellä esitetty tilanteen johtaminen yhteistyöalueella voisi olla välttämätöntä ja että vastaavasti, milloin olisi välttämätöntä sisäministeriön pelastusviranomaisen ottaa tilanne johtaakseen. Kyseeseen voisi tulla esimerkiksi tilanteet, joissa hyvinvointialueen tai useamman resurssit eivät riitä tilanteen hoitamiseen, ja tarvitaan useiden eri alueiden resurssien yhteistä johtamista.

Osastopäällikkö

Taneli Puumalainen

Valmiusjohtaja

Pekka Tulokas

VN/10912/2023-STM-33

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: